

ชื่อผลงาน : โครงการ “ชวนกันฟิต พิชิตพุง Fight for Fat off”

เจ้าของผลงาน

1. นางสาวพันชกานต์ รัชเสียร
2. นางสาววีระวรรณ อึ้งอร่าม
3. นางสาวสมร พลดงนอก
4. นางสาวโสภิตา สุวรรณบุผา
5. นางสาวจุฑามาศ สรรพ์สมบัติ
6. นางสาวชุติมา วรรณูปถัมภ์

สังกัด หน่วยสร้างเสริมสุขภาพ งานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลศรีนครินทร์

เบอร์ติดต่อ 043-363-077-8 และ 098-7960047

E-mail : hpmd165@gmail.com และ pantru@kku.ac.th

ประเภทผลงาน

- (1) ด้านสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี
- (2) ด้านสนับสนุนส่งเสริม บริหารและพัฒนาวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
- (3) ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

1. ที่มาและความสำคัญที่จัดทำผลงานขึ้นมา

หน่วยสร้างเสริมสุขภาพ งานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลศรีนครินทร์ รับผิดชอบการบริการตรวจสุขภาพประจำปีบุคลากร ผลการตรวจสุขภาพบุคลากร คณะแพทยศาสตร์ ประจำปี 2560 พบมีภาวะดัชนีมวลกาย (BMI) เกินร้อยละ 48.44 เส้นรอบเอวเกินร้อยละ 32.97 ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด (<ร้อยละ 30) ในตัวชี้วัดด้านการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรของ Thailand Hospital Indicator Project (THIP)

หน่วยสร้างเสริมสุขภาพ เล็งเห็นปัญหาภาวะสุขภาพที่ผิดปกติของบุคลากรโดยเฉพาะภาวะดัชนีมวลกายเกินและอ้วนลงพุงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังที่ป้องกันได้ในอนาคต(NCDs) และโรคกลุ่มเมตาบอลิกซินโดรม (**Metabolic syndrome**) ทำให้มีแนวโน้มของการเกิดปัญหาการเจ็บป่วยและโรคต่างๆ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมอง โรคหัวใจ เบาหวาน และไขมันในเลือดผิดปกติมากขึ้น ดังนั้นการสร้างเสริมสุขภาพบุคลากรและกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามนโยบายการสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสำหรับการรับรองขั้นก้าวหน้า (Advanced HA) ในข้อ 1-5.1 สภาพแวดล้อมของบุคลากร (Workforce Environment) ค. สุขภาพและความปลอดภัยของกำลังคน (2) การสร้างเสริมสุขภาพเป็นแบบอย่างทั้งในระดับองค์กรและบุคคล การเรียนรู้และดูแลสุขภาพกายใจ สังคมของคน บุคลากรมีข้อตกลงร่วมกันในการเป็นแบบอย่างพฤติกรรมสุขภาพที่ดีและแบบอย่างวัฒนธรรมองค์กรในการสร้างเสริมสุขภาพ ดังนั้น หน่วยสร้างเสริมสุขภาพ งานเวชกรรมสังคม จึงได้จัดโครงการ “ชวนกันฟิต พิชิตพุง Fight for Fat off” เป็นการแข่งขันลดน้ำหนักเป็นทีมในบุคลากรที่มีดัชนีมวลกายเกิน 25 กก./ม² ทีมละ 3 คน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดน้ำหนักและเพิ่มมวลกล้ามเนื้อโดยไม่รวมไขมัน (Fat Free Mass)
2. เพื่อกระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสม
3. เพื่อสร้างต้นแบบการดูแลสุขภาพ

3. ใครคือลูกค้าหรือผู้รับบริการจากผลงานนี้

บุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่เข้าร่วมโครงการโดยมีค่าดัชนีมวลกาย(BMI) ผู้สมัครต้องมีค่าดัชนีมวลกาย ≥ 25 กก/ม² ทีมละ 3 คน

4. วิธีดำเนินการ

1. รับสมัครทีมเข้าแข่งขันในโครงการ “ชวนกันฟิต พิชิตพุง Fight for Fat off” โดยมีทีมที่สมัครทั้งหมด 42 ทีม
2. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้พร้อมให้คำปรึกษาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโดยนักโภชนาการ นักกายภาพบำบัด นักสร้างแรงจูงใจทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง
ครั้งที่ 1 เรื่อง “ออกกำลังกายอย่างไรให้ปลอดภัยในผู้มีน้ำหนักมาก” โดยนักกายภาพบำบัด
ครั้งที่ 2 กิจกรรม “รวมพลคนรักสุขภาพ” ออกกำลังกายแบบซุ่มบ้า
ครั้งที่ 3 สัมมนานอกสถานที่ เรื่อง “ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ห่างไกลโรคได้”
ครั้งที่ 4 เรื่อง “แรงบันดาลใจ...มหัศจรรย์ของพลังชีวิต”
ครั้งที่ 5 กิจกรรม “รวมพลคนรักสุขภาพ” ออกกำลังกายแบบแอโรบิค
3. ติดตามประเมินภาวะสุขภาพตามกำหนดทุกครึ่งเดือนละ 1 ครั้ง โดยตรวจประเมินน้ำหนัก รอบเอวและวัด Body composition เดือนแรก เดือนที่ 3 และ เดือนที่ 6
4. ประเมินพฤติกรรมสุขภาพด้านอาหาร ออกกำลังกายและอารมณ์เดือนแรก เดือนที่ 3 และ เดือนที่ 6

5. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ของผลงาน (การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการพัฒนาระบบหรือปรับปรุงกระบวนการ)

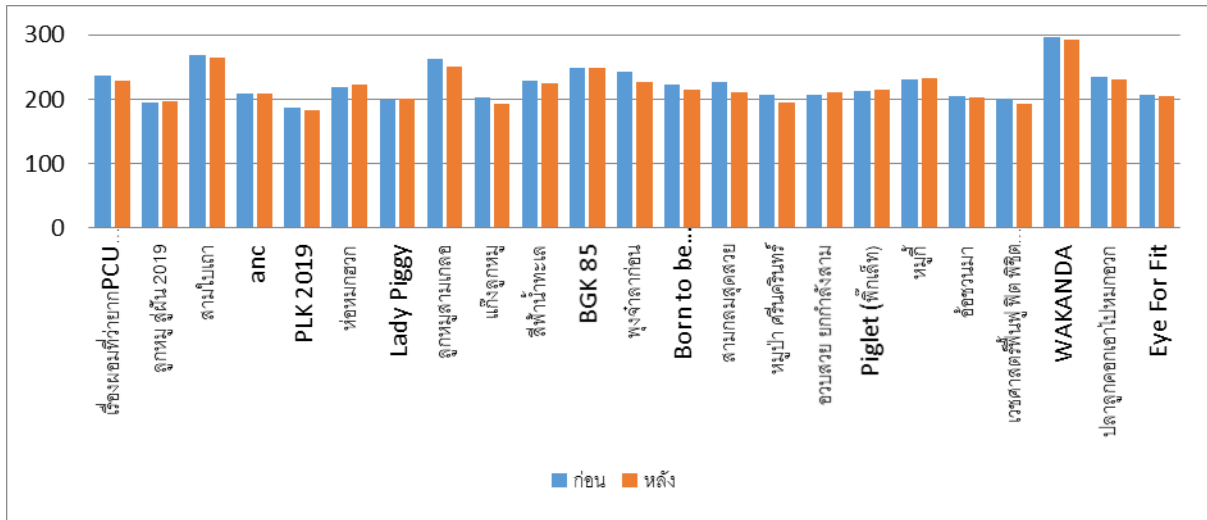
จากการติดตามประเมินร่างกายทุกเดือนระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561– 31 มีนาคม 2562 โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน การสะท้อนกลับข้อมูล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ (coaching) และประเมินติดตามน้ำหนัก ไขมัน และพฤติกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 23 ทีม จำนวน 69 คน น้ำหนักลดลง 49 คน ร้อยละ 71.01 พบว่าดัชนีมวลกายมีแนวโน้มอยู่ในระดับปกติเพิ่มขึ้น โดยก่อนเข้าโครงการดัชนีมวลกาย ปกติ อ้วนระดับ 1 และ อ้วนระดับ 2 พบร้อยละ 0 59.42 และ 40.58ตามลำดับและหลังโครงการร้อยละ 8.70 57.97 และ 33.33ตามลำดับ สำหรับ FFM เฉลี่ยก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการเท่ากับร้อยละ 44.00 และ 47.46 เพิ่มขึ้น 61 คน ร้อยละ 88.41 ทีมที่มีน้ำหนักลดลง 17 ทีม ร้อยละ 73.91 ทีมที่มี FFM เพิ่มขึ้น 20 ทีม ร้อยละ 86.95

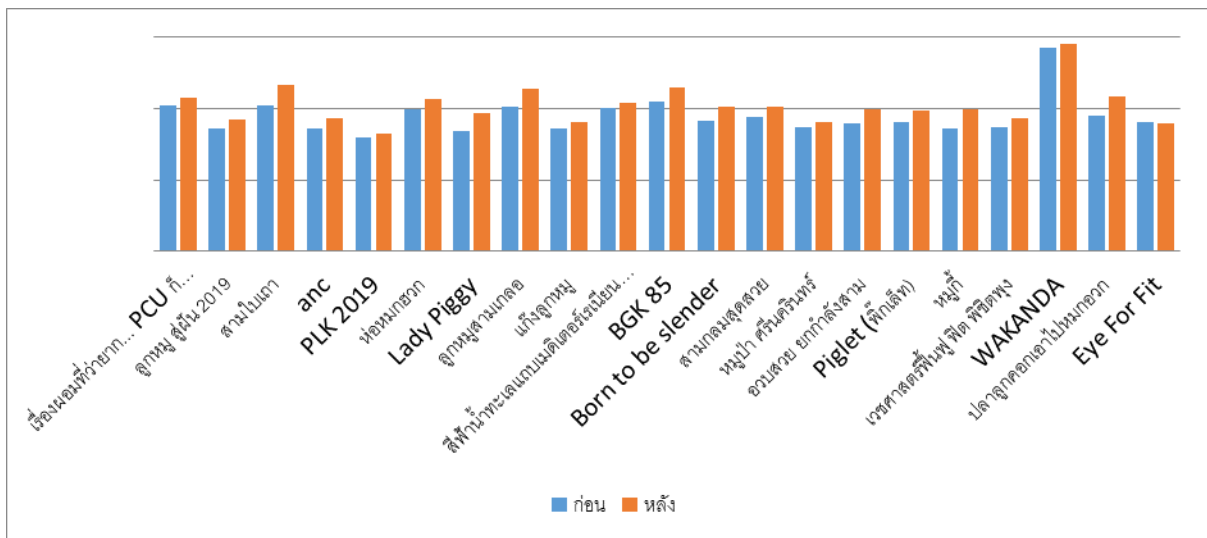
WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

และผู้เข้าแข่งขันมีพฤติกรรมสุขภาพเพิ่มขึ้น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 โดยพฤติกรรมสุขภาพระดับดีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.35 เป็นร้อยละ 23.19 เกิดบุคคลต้นแบบด้านการดูแลสุขภาพและสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ (Story telling) กระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญและเกิดการเรียนรู้วิธีการดูแลสุขภาพที่สำเร็จได้

แผนภูมิที่ 1 หน้าหนัก (กก.) ของทีมเข้าร่วมก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการจำแนกตามทีม

แผนภูมิที่ 2 Fat Free Mass ของทีมเข้าร่วมก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการจำแนกตามทีม

6. มีแนวทางในการสร้างความต่อเนื่องและต่อยอดผลงานอย่างไร

1. การดำเนินโครงการ “ชวนกันพิต พิชิตพุง Fight for Fat off” ซึ่งเป็นโครงการจัดการแข่งขันในการดำเนินการต้องให้การสร้างแรงจูงใจและการติดตามให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการยังเข้าร่วมและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้สำเร็จตามเป้าหมาย

WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

2. การติดตามประเมินร่างกายควรรนำกระบวนการกลุ่มแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด(coaching) จากผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในสำหรับกลุ่มที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้สำเร็จตามเป้าหมาย
3. ควรพิจารณาขยายต่อยอดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากทีมบุคคลต้นแบบด้านการดูแลสุขภาพมาถ่ายทอดประสบการณ์ (Story telling) และเป็นพี่เลี้ยงกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญและเกิดการเรียนรู้วิธีการดูแลสุขภาพที่สำเร็จได้

ภาพการดำเนินการแข่งขัน ระยะเวลาการแข่งขัน 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 31 มีนาคม 2562 โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน การสะท้อนกลับข้อมูล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ (coaching) และประเมินติดตามน้ำหนัก ไขมัน และพฤติกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง